

[Undervisningsministeren.]

Lærerlønnen, maa jeg som Undervisningsminister naturligvis besvare med ja, af den simple Grund, at det staar i Lærerlønningsloven. Bestemmelsen har staaet i denne Lov lige fra 1891 og er blevet gentaget i samtlige Lærerlønningslove fra 1908, 1919 og 1931 og saa sent som 1946, da det høje Ting har haft denne Sag til Behandling, og da Spørgsmaalet blev diskuteret, bestemte man sig alligevel til at bevare § 36 — det var tidligere § 37 — i Lærerlønningsloven. Jeg gaar ud fra, at det ærede Medlem Hr. Horn vil forstaa, at denne første Del af Spørgsmaalet maa jeg under alle Omstændigheder besvare med et Ja.

Hvad angaar den anden Del af Spørgsmaalet: og derved skaber Vanskeligheder for andre Kommuner med at faa Lærerkrafter, maa jeg sige, at jeg billiger ikke, at nogen Art af Gennemførelse — det være sig af en Lærerlønningslov eller anden Lov — skubber Vanskelighederne fra een Kommune over paa andre. Der kommer vi ind paa det, der er den aktuelle Side af Sagen, at denne Bestemmelse i Lærerlønningsloven kan skabe visse Vanskeligheder, den Bestemmelse, som vi fra Undervisningsministeriets Side i hele den Tid, denne Praksis har været gældende, naturligvis, baade af Hensyn til Kommunerne og af Hensyn til Undervisningen i det hele, ikke har kunnet have noget at indvende imod — et Undervisningsministerium kan jo af gode Grunde ikke have noget imod, at der sker en almindelig Højnelse af Lærerniveauet, og derigennem at Kommunerne viser Interesse, at der ogsaa sker en Højnelse af Undervisningen. Men det drejer sig om hele den almindelige Praksis.

Noget andet er, at jeg erkender, at vi i Øjeblikket er i en akut Situation paa Grund af den voldsomme Lærermangel, og at der ud af denne akutte Situation vokser Forhold, som bl. a. ogsaa har gjort sig gældende ved Vedtagelsen af en Resolution i Købstadforeningen, som Foreningen har henvendt sig til mig med. Det er vist rimeligt, at jeg i denne Besvarelse nævner Punkt 5 i dette Forslag til Resolution, hvori der staar:

„Repræsentantskabet opfordrer Bestyrelsen for Den danske Købstadforening til at arbejde for, at der intet Sted af Ministeriet godkendes højere Lønning for de Tjenestemænd, hvis Lønninger delvis

afholdes af Kommunerne, men fastsættes af Rigsdagen, end hjemlet i de gældende Love, medmindre samtlige Kommuner tiltræder en eventuel ensartet Lønforhøjelse og Staten deltager i denne Forhøjelse i samme Forhold som i de af Rigsdagen vedtagne Lønningslove.“

Naar man ser denne Resolution, bliver man jo klar over, hvad det ærede Medlem Hr. Horn mener med Udtrykket: de Kommuner, der brød ud af det solidariske Fællesskab. Det er klart, at det er de Kommuner, som ogsaa Resolutionen her hentyder til, som ikke vilde være med til en Vedtagelse af Punkt 5.

Jeg tror, det ærede Medlem vil forstaa, at han egentlig stiller mig over for en noget vanskelig Opgave. Jeg maa paa den ene Side staa paa Lovens Grund — jeg erkender den akutte Situation, det har jeg straks sagt —, men den Opgave, det ærede Medlem stiller mig over for, er jo egentlig, at jeg delvis mod Lovens Aand — den Lov, som er gennemført her i 1946 — af Hensyn til manglende Solidaritet inden for Kommunerne skal gribe ind paa et Omraade, der egentlig i høj Grad hænger sammen med det kommunale Selvstyre. Det synes jeg det ærede Medlem skulde tage i Betragtning. Der kan komme andre Lejligheder, hvor det ærede Medlem i høj Grad vilde misbillige, hvis en Minister mod Lovens klare Ord vilde gribe ind mod det kommunale Selvstyre. Derfor tror jeg at maatte sige — og det haaber jeg vil være tilfredsstillende for det ærede Medlem —, at vi fra Undervisningsministeriets Side med Henblik paa den bestaaende aktuelle Lærermangel og den deraf skabte Situation maa fastholde, naar vi skal tage Spørgsmaalet generelt, at vi maa staa paa Lovens Grund og naturligvis i høj Grad se paa det undervisningsmæssige og ikke alene og kun lade os binde til at se paa Interesser, som maa være i hvert Fald vort Ministerium uvedkommende. Jeg har forhandlet med min Kollega Indenrigsministeren og møder fra Indenrigsministeriets Side den Betragtning, der svarer til det, jeg kalder den akutte Situations Krav, at man der i høj Grad modsætter sig Anerkendelse af Løntillæg, som gaar ud over det, man kan kalde det normale.

For mit Vedkommende kan jeg sige, at hvor saadant maatte forekomme, vil vi og-